

Μάρκος Μουσοῦρος.

Ἐγεννήθη περὶ τὸ 1470 εἰς Ῥέθυμνον τῆς Κρήτης κομιδῆ νέος ἤχθη εἰς Ἰταλίαν ὑπὸ τοῦ πατρὸς του, πλουσίου ἐμπόρου, καὶ ἐτέθη ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Ἰάνου τοῦ Λασκάρως, παρ' ᾧ ταχέως προώδυσεν εἰς κατάληψιν τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων⁽¹⁾. Εἶτα σταλεῖς εἰς Πατάβιον πρὸς τελειοτέραν κατάρτισιν, ἐπανεστρέψεν εἰς Βενετίαν, ἔνθα ἡ φήμη προδραμοῦσα εἶχε διασαλπίζει τὴν παιδείαν τοῦ νεαροῦ Ἕλληνος, ὅστις ἐκτὸς τῆς Ἑλληνικῆς ἐγίνωσκε καὶ τὴν λατινικὴν μέχρι θαύματος⁽²⁾. Ὁ περιφανὴς Ἄλδος Μανούτιος ἐμισθώσατο αὐτὸν πρὸς ἐπιδιόρθωσιν τῶν ἐκ τῶν πιεστηρίων του ἐξερχομένων Ἑλλήνων συγγραφέων ἀπετέλει δὲ καὶ μέλος τῶν ἐν τοῖς ἐργοστασίοις τοῦ περιφήμου ἐκείνου τυπογράφου συνεργομένης ἀκαδημίας. Ἰννομάσθη ὑπὸ τῆς Δημοκρατίας καθηγητῆς τῶν Ἑλληνικῶν εἰς Πατάβιον, καὶ ἡ φήμη του εἴλκυσεν ἐκεῖ πλῆθος ἀκροατῶν πανταχόθεν τῆς Εὐρώπης. Μετὰ τοσαύτης δ' εὐσυνειδησίας ἐξεπλήρου τὸ καθῆκον τῆς διδασκαλίας, ὥστε μάλιστα τέσσαρας ἡμέρας καθ' ὅλον τὸν ἑνιαυτὸν δὲν παρέδιδε⁽³⁾. Ἡ ἐν Ἰταλίᾳ εἰσβολὴ τῶν Γάλλων ἠνάγκασε τὸν Μουσοῦρον νὰ ἐγκαταλίπη τὸ Πατάβιον, καὶ ἐπιστρέψῃ εἰς Βενετίαν (1509), ἔνθα ἐδίδαξε μετὰ τοσοῦτου κρότου τὴν Ἑλληνικὴν, ὥστε παμπληθεῖς συνέδρρον ἐκεῖσε ἀκροαταί, καὶ ἡ Βενετία, ἕνεκα τῆς γονίμου καὶ παταγώδους διδασκαλίας του, ἐπωνομάσθη Νέαι Ἀθῆναι⁽⁴⁾.

(1) Αὐτὸς ὁ Μουσοῦρος εἰς τὸ πρὸς Πλάτωνα ποίημά του ἀναφέρει, ὅτι ἐδιδάχθη ὑπὸ Λασκάρως:

Λασκαρέων γενεῆς ἐρυκιδέως ἄκρον ἄυτον,
 Καὶ τριπροσωποφανοῦς ὄνομ' ἔχοντος θεοῦ
 Ὅς μ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα πατῆρ, ἅτε φίλτατον υἱὸν
 Στεργόμενος περὶ δὴ στέρξεν ἀπὸ καρδίας,
 Καὶ μοι στείνος ὁδοῦ πρὸς Ἀχαιίδα μοῦσαν ἀγούσης
 Δεῖξεν ἀριγνώτως μῦθος ἐπιστάμενος.

Καὶ Ἄλδος Μανούτιος προσφωνῶν τῷ Ἰάνῳ Λασκάρει τὸν Σοφοκλέα « **Marcus Musurus noster est tui studiosissimus et perquam gratus discipulus nam, quantum bonis litteris moribusque proferit autem plurimum, id omne tibi acceptum refert** ».

(2) « *Latinae linguae usque ad miraculum doctum eum fuisse, quod vix illi Graeco contigerit, praeter Theod. Gazam, et Io. Lascarem (Erasmi epistola III).* »

(3) « *Totio anno vix quatuor intermittebat dies, quin publice profiteretur* » (Iovinus).

(4) Ὁ Ἄλδος γράφει ἐν προλόγῳ τῆς ἐν 1512 ἐκδόσεως τῶν ἐρωτημάτων τοῦ Χρυσ